

„Byli sąsiadami: ludzkie wybory i zachowania w obliczu Zagłady”

2023-03-22

Wystawa „Byli sąsiadami: ludzkie wybory i zachowania w obliczu Zagłady” opowiada o postawach, które wobec masowej eksterminacji ludności żydowskiej przyjęli mieszkańcy Europy. Plenerową ekspozycję, którą od 15 marca można zobaczyć na Plantach obok Bunkra Sztuki, organizują United States Holocaust Memorial Museum i Żydowskie Muzeum Galicja, a partnerem jest Muzeum Krakowa.

Wystawa poddaje analizie niektóre z kluczowych pytań dotyczących Holokaustu. Dlaczego był on możliwy? Co sprawiło, że oprócz bezspornej i fundamentalnej roli Adolfa Hitlera i innych przywódców partii nazistowskiej, tak wielu zwykłych ludzi w całej Europie popierało zbrodnie nazistów lub milczało? Dlaczego tak niewielu pomagało tym najbardziej zagrożonym? A co kierowało tymi, którzy nie wykorzystywali okazji i nie ulegali pokusie zdrady bliźnich, pokazując, że nawet w nadzwyczajnie trudnych czasach istnieje alternatywa dla współudziału w złych czynach?

Historia wystawy

W związku z 20. rocznicą otwarcia United States Holocaust Memorial Museum w 2013 r. powstała specjalna wystawa **"Some Were Neighbors"** („Byli sąsiadami”), która trwała do 2017 r.

Po zamknięciu oryginalnej wystawy w Waszyngtonie stworzono jej skróconą, łatwą do eksponowania wersję mobilną, przeznaczoną do użytku międzynarodowego. Edukatorzy z Europy i innych części świata wskazywali bowiem, że wystawa będzie pomocna w nauczaniu o tym, że jednostki mają możliwość decydowania. Analizując wybory, jakich dokonywali zwykli ludzie w przeszłości, uczniowie mogą zastanowić się nad swoimi rolami i obowiązkami w dzisiejszych czasach.

Wcześniejsze prezentacje

Mobilna wersja wystawy została przetłumaczona na 10 języków i była dotychczas prezentowana w 21 krajach. W Niemczech można ją oglądać od 2019 roku, a w siedzibie Organizacji Narodów Zjednoczonych prezentowana była z okazji Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu w 2020 r. W Polsce po raz pierwszy wystawę „Byli sąsiadami” otwarto w styczniu 2022 r. w Muzeum Polaków Ratujących Żydów Podczas II Wojny Światowej im. Rodziny Ulmów. Dotychczas była także prezentowana we współpracy z Domem Spotkań z Historią w Warszawie i Muzeum Pana Tadeusza we Wrocławiu.

O United States Holocaust Memorial Museum

Niezależna, federalna instytucja edukacyjna jest amerykańskim narodowym miejscem pamięci o ofiarach Holokaustu. Jej celem jest zapewnienie trwałości pamięci o Holokauście, jego zrozumienie i podkreślenie jego znaczenia. Poprzez siłę historii Zagłady, Muzeum wzywa przywódców i zwykłych ludzi na całym świecie do krytycznego myślenia o swojej roli w społeczeństwie, do przeciwstawiania się antysemityzmowi i innym formom nienawiści, zapobiegania ludobójstwu i wspierania ludzkiej godności.

**Magiczny
Kraków**

Więcej informacji dostępnych jest na stronie ushmm.org.